

Staf

Postbus 96, 2900 AB Capelle a/d IJssel
Autoriteit Consument en Markt
Directie Energie
per e-mail verzonden: Consultatie-ACM@acm.nl

Corporate Affairs

Eneco B.V.
Marten Meesweg 5
3068 AV Rotterdam
I www.eneco.nl

KvK Rotterdam 24433142
ABN Amro
NL35ABNA0640000207
BTW NL.8036.35.229.B01

Datum: 3 december 2013
Uw kenmerk: ACM/DE/2013/205227
Onderwerp: Duurzaamheid in energietoezicht

Behandeld door: Huub Halsema
Doorkiesnummer: 088 - 895 3244
E-mail: huub.halsema@eneco.com
Ons kenmerk: -

.....
Geachte heer/mevrouw,

Eneco waardeert de mogelijkheid om te reageren op de consultatie van de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) over duurzaamheid in energietoezicht, zaaknummer 13.0849.66. Mede gezien onze duurzame strategie acht Eneco uw consultatie van groot belang.

Er zijn fundamentele veranderingen gaande in de energiemarkt. Meer elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, decentrale opwek (de "prosumert") en smart grids zorgen voor een ander soort energievoorziening. Wat Eneco betreft moet het regelgevend kader meegaan in die veranderingen.

Producenten, transporteurs en afnemers zouden allen prikkels moeten hebben voor een efficiënt, betrouwbaar en duurzaam energiesysteem. Dit hoeft geen grondige herziening van de wetgeving in te houden, er is al veel mogelijk middels aanpassing van secundaire regelgeving. Eneco vindt de ACM-consultatie over duurzaamheid een uitstekend startpunt voor die aanpassing.

Uw 11 vragen zijn hieronder geclusterd in drie thema's: toezichtskader, toezicht op netbeheer en toezicht op levering. Er is geprobeerd om op ieder thema zo concreet mogelijke suggesties te doen. De vragen die bij ieder thema zijn behandeld zijn steeds achteraan bij ieder thema weergegeven.

Toezichtskader

In het consultatiedocument (onder 2.1.) staat dat er geen EZ-beleid is met betrekking tot de bevoegdheden van ACM over duurzaamheidsaspecten. In de Elektriciteitswet 1998 respectievelijk de Gaswet staat echter (citaten):

Artikel 36 Elektriciteitswet 1998: *"De Autoriteit Consument en Markt stelt de tariefstructuren en de voorwaarden vast met inachtneming van het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de elektriciteitsvoorziening"*

Artikel 12f Gaswet: *"De Autoriteit Consument en Markt stelt de tariefstructuren en de voorwaarden vast met inachtneming van het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de gasvoorziening"*

Eneco beschouwt het vaststellen van de tariefstructuren en voorwaarden (hierna: Codes) als een kerntaak van de ACM. De stelling in het consultatiedocument over de afwezigheid van duurzaamheidsbeleid beschouwt Eneco, gezien bovenstaande wetsartikelen, als incorrect. De Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn niet (citaat uit het consultatiedocument) "*vooral gericht op het bevorderen van de marktwerking in de energiesector en het beheersen van de monopoliepositie van de netbeheerders*". Marktwerking is een middel om één van de vier beleidskaders, namelijk doelmatigheid, te bereiken. Dit (overigens zeer verdedigbare) middel verheffen tot enig relevante doelstelling van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet is opmerkelijk.

Eneco is van mening dat de ACM-visie over het beleidskader voor duurzaamheid (zoals verwoord in het consultatiedocument) aangepast zou moeten worden. De wet biedt niet alleen ruimte maar schrijft zelfs voor dat duurzaamheid en milieuhygiëne (naast betrouwbaarheid en doelmatigheid) in acht genomen moeten worden bij vaststelling van de Codes.

De ACM heeft dus vanuit het beleidskader alle redenen om bijvoorbeeld de mogelijkheden voor hernieuwbare energie, uitstoot van CO₂, SO_x, NO_x en fijnstof bij te sturen middels de tariefstructuren en voorwaarden. Ditzelfde geldt voor het optimaal accommoderen van hernieuwbare energie. Enkele concrete ideeën daartoe staan verderop beschreven.

Warmte

In het consultatiedocument wordt geen aandacht gegeven aan de duurzaamheidsaspecten van warmtelevering, wellicht omdat de Warmtewet nog niet in werking is getreden. Wat Eneco betreft is een visie van de toezichthouder op warmte en duurzaamheid onontbeerlijk. Immers, gebruik van hernieuwbare of restwarmte vermindert het gebruik van fossiele brandstoffen.

Behandelde vragen binnen dit thema:

Vraag 1: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u het eens bent met de door ACM gehanteerde reikwijdte van het begrip duurzaamheid in de context van haar sectorspecifieke toezicht op basis van de Elektriciteitswet en de Gaswet?

Vraag 2: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u het wenselijk acht dat de wetgever voor het werk van ACM een specifieke taak formuleert op het gebied van duurzaamheidsaspecten van de energievoorziening? Indien u dit wenselijk acht, hoe zou die specifieke taak volgens u dan moeten worden vormgegeven?

Vraag 3: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de uitgangspunten van ACM voor haar energietoezicht met betrekking tot duurzaamheid onderschrijft?

Vraag 6: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de visie van ACM met betrekking tot het toezicht op de rol en taken van de netbeheerder in relatie tot duurzaamheid onderschrijft?

Vraag 11: Bieden de vijf door ACM beschreven thema's volgens u een volledig overzicht van de rol van duurzaamheid in het sectorspecifieke energietoezicht? Zo nee, kunt u zo concreet mogelijk (liefst geïllustreerd door een casus) beschrijven welke thema's u mist?

Toezicht op netbeheer

De Codes zijn ontstaan vanuit een situatie van fossiele centrale elektriciteitsproductie met éénrichtingsverkeer naar passieve afnemers. De Codes zijn dus logischerwijs geschreven vanuit een optiek van regelbare thermische basislastcentrales. Bij de transitie naar meer duurzaam en decentraal zouden de Codes mee moeten evolueren. Concrete mogelijkheden voor evolutie zijn er

op het vlak van regelvermogen, het concept vermeden kosten, en de behandeling van aansluit- en transportinvesteringen voor productie.

Extra regelvermogen voor kortere perioden.

- TenneT contracteert vooraf zo'n 300 MW aan regelvermogen om de leveringszekerheid te ondersteunen. Eén van TenneT's uitgangspunten is: "*Gecontracteerd regelvermogen moet alle pte's in een contractjaar ter beschikking staan*"¹
- Dit uitgangspunt, het hele jaar beschikbaar moeten zijn, beperkt het potentieel aan geschikt regelvermogen, zoals midden- en pieklastinstrumenten inclusief vraagsturing.
- Met een toenemend aandeel duurzame energie neemt de gewenste hoeveelheid regelvermogen toe.
- Kortere contractperioden zoals kwartaal, maand en week zorgen dat meer regelvermogen beschikbaar komt waardoor er meer ruimte is om duurzame energie te accommoderen. Samen met het jaarproduct kunnen deze verplichtingen tot deelname aan de biedladder middels een veiling worden overeengekomen. *Day ahead* en *intraday* blijft mogelijk op basis van vrijwillig bieden op dezelfde biedladder.
- De daadwerkelijke waarde van balancering moet tot uiting komen in de prijs, dit zorgt voor investeringsprikkel in extra balancerend vermogen inclusief vraagsturing.
- Voor primaire reserve² is TenneT overigens al bezig de contractperiode te verkorten, het verbreden van dit initiatief naar regelvermogen ligt voor de hand.

Een uitstootnorm als onderdeel van de biedladder voor regelvermogen.

- Netbeheerder TenneT maakt in de huidige systematiek geen onderscheid naar uitstoot van bijvoorbeeld CO₂ of fijnstof. Door introductie van zo'n onderscheid, een "balancing emission performance standard" wordt duurzaamheid bevorderd.
- Zo'n onderscheid zou aanvullend moeten werken aan Europese CO₂-beprijzing, op dit moment vormgegeven middels emissiehandel.
- Op grond van artikel 36, lid 1, onder b kan het belang van duurzaamheid worden meegenomen bij vaststellen van de voorwaarden voor regelvermogen.

Vermeden kosten meenemen in toegestane inkomsten

- Het inkomstenplafond voor netbeheerders is gebaseerd op het mogen terugverdienen van efficiënte kosten van daadwerkelijke netinvesteringen.
- Het vermijden van netinvesteringen door bijvoorbeeld afspraken met producenten over productieverhuizing (geografisch of in de tijd) zorgt niet voor een hoger plafond.
- Wat Eneco betreft moet in de regulering rekening gehouden gaan worden met dergelijke systeemoplossingen. Op die manier ontstaat een logischer prikkel om maatschappelijk optimale oplossingen na te streven.

Investeringen voor productie meenemen in toegestane inkomsten

- Regionale netbeheerders hebben weinig financiële prikkels om netinvesteringen voor (duurzame) stroomproductie te doen, aangezien netverzwaringen hiervoor nauwelijks meewegen voor het inkomstenplafond.

¹ Citaat uit TenneT productinformatie. PTE=programmatijdseenheid=15 minuten

² Geautomatiseerd binnen 30 seconden op- of afregelen teneinde terug te sturen naar de frequentie van 50 Hz

- Het volledig meenemen van dit soort netinvesteringen in de regulering zou (decentrale) duurzame productie-investeringen helpen, omdat de noodzakelijke transportcapaciteit dan sneller beschikbaar komt.
- Mits Europees geharmoniseerd, zou ook gedacht kunnen worden aan een invoedingstarief.

Laat producenten meehelpen in verlaging van aansluitkosten

- Een toekomstig windpark kan soms op meerdere punten aangesloten worden op het net, met als verschil dat op het ene punt wel, en op het andere punt geen netversterking nodig is. Als een netbeheerder met een kleine netversterking een zeer dure aansluiting kan vermijden, is dit goed om de totale kosten laag te houden.
- Echter die netversterking moet binnen de huidige regelgeving geheel betaald worden door de netbeheerder. Daarom is het voor hem alleen mogelijk de dure aansluiting (die geen netversterking inhoudt) te offeren.
- Dit pakt negatief uit voor het betreffende windpark. Eneco adviseert daarom de regels op dit punt te herzien.

Behandelde vragen binnen dit thema:

Vraag 4: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de visie van ACM met betrekking tot tariefregulering van de netbeheerder in relatie tot duurzaamheid onderschrijft?

Vraag 5: Bent u van mening dat ACM op dit moment voldoende ruimte heeft en daar ook gebruik van maakt om duurzaamheidsaspecten mee te nemen bij de vaststelling van tariefstructuren en voorwaarden? Zo nee: welke wijzigingen in de tariefstructuren en/of voorwaarden zijn volgens u wenselijk en mogelijk?

Vraag 8: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de visie van ACM met betrekking tot het toezicht op investeringen en/of uitbreidingsplannen van de netbeheerder in relatie tot duurzaamheid onderschrijft?

Toezicht op levering

De Codes zijn geschreven vanuit het perspectief dat elektriciteitsverbruikers slechts afnemen. Nu afnemers ook de rol van producent kunnen vervullen (en de ICT-mogelijkheden zijn toegenomen) ontstaat de noodzaak om de Codes aan te passen. Specifiek op de onderwerpen allocatie, vangnetregulering en het stroometiket zijn er mogelijkheden tot verbetering.

Allocatie van verbruik op basis van slimme meting ipv profielen

- Alleen grootverbruikers met telemetrie kunnen geprikkeld worden om hun afname te verschuiven naar bijvoorbeeld uren met een lage energieprijs.
- Middels verbruiksprofielen (die formele status hebben in de Codes) is voor alle kleinverbruikers de verdeling van hun energieverbruik in het jaar gestandaardiseerd. Buiten het grofmazige dag/nacht tarief is gedifferentieerd afrekenen daarom niet mogelijk. Ook al weet de leverancier dat een afnemer zich niet volgens het profiel gedraagt, toch wordt het verbruik van die klant aan de leverancier toebedeeld (gealloceerd) volgens het standaard profiel.
- Dit staat innovatie en vraagsturing in de weg. Eneco stelt dan ook voor om de Codes aan te passen zodat allocatie van energieverbruik op basis van dagelijkse uitlezing van slimme meters mogelijk wordt.

- Daarnaast is er nog een tussencategorie (grootverbruikers zonder telemetrie) die geen slimme meter krijgen en waarbij de meteruitlezing per maand plaatsvindt. Om bij deze groep klanten variabele tarieven en vraagsturing makkelijker te maken stelt Eneco voor om het verplichten van telemetrie bij deze groep te onderzoeken.

Moderne vangnetregulering

- Onlangs heeft de Europese Commissie een [richtsnoer](#) gepubliceerd over staatsinterventies in de energiemarkt. Eén van de constatering die Eneco met de Commissie deelt is dat regulering van consumentenprijzen op gespannen voet staat met een goed prijssignaal voor flexibele extra productie- of opslagcapaciteit.
- Een goed prijssignaal betekent onder andere dat consumentenprijzen een vertaling moeten kunnen worden van korte termijn prijsbewegingen op de groothandelsmarkt. Daar is o.a. slimmere allocatie voor nodig, zie hierboven. Ook is nodig dat de wettelijke basis voor vangnetregulering opnieuw wordt gezien. Eneco adviseert dat ACM hierover in gesprek gaat met het ministerie van Economische Zaken.

Eénduidige methode voor stroometiket, gebaseerd op netto-inkoop en beschikbaar transport

- In de Nederlandse markt worden diverse berekeningsmethoden gebruikt voor het stroometiket, wat de vergelijkbaarheid lastig maakt.
- Bovendien geeft de standaard-methode een vertekend beeld aan de klant. Deze 'brutohandels-methode' betekent dat als een leverancier/handelaar een hoeveelheid van 100 MWh in- en daarna verkoopt (met bruto resultaat 200 MWh maar netto resultaat 0) zijn stroometiket toch wijzigt.
- Eneco is voorstander van één berekeningsmethode voor het stroometiket van leveranciers, gebaseerd op de eigen productie en de netto in- of verkoop.

Behandelde vragen binnen dit thema:

Vraag 7: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre en op welke wijze ACM volgens u een rol zou moeten spelen in de relatie tussen netbeheerder en marktpartijen, specifiek met betrekking tot de invulling van de wettelijke taken op het gebied van duurzaamheid door de netbeheerder?

Vraag 9: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de visie van ACM met betrekking tot het toezicht op leveranciers in relatie tot duurzaamheid onderschrijft?

Vraag 10: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de visie van ACM met betrekking tot het toezicht op (lokale) experimenten met betrekking tot duurzaamheid onderschrijft?

Mocht u extra informatie nodig hebben naar aanleiding van deze brief, aarzelt u dan niet om contact op te nemen.

Met vriendelijke groet,

Per email verzonden

Huub Halsema
Corporate Regulatory Affairs